

Soudní rozhodnutí I.

(nejen)

Podmínky vypracování:

1. Student je povinen tyto příklady vypracovat samostatně v dostatečném rozsahu a kvalitě.
2. Dostatečným rozsahem a kvalitou se rozumí - uvedení příslušného ustanovení právního předpisu, které současně bude správně aplikováno. Každá odpověď musí být řádně odůvodněna. Pouze odůvodněná aplikace příslušné právní normy je uznatelná jako náležitě vypracovaná odpověď na otázku. Pouhé uvedení právní normy se za správnou odpověď nepovažuje! Rovněž nestačí odpovědět pouze „ne“ nebo „ano“.
3. Vypracované příklady je student povinen vložit v požadovaném rozsahu nejpozději do 12:00 dne předcházejícího konání semináře do odevzdávací skříně, budou-li do odevzdávací skříně vloženy později či vůbec na studenta se hledí tak, jako by se semináře vůbec neúčastnil, neboť jeho účast nelze považovat za připravenou.

Jiný než posudkový styl vypracování příkladů není akceptovatelný. V případě, že student bude vypracovávat níže uvedené příklady jiným způsobem, budou mu příklady vráceny k přepracování a současně zadány náhradní příklady.

Příklad č. 1

Pan Milan Škoda pracuje v Olomouci. Protože je trasa Olomouc Brno vlakem i autobusem poměrně časově náročná, jezdí do zaměstnání denně vlastním automobilem, a to i přesto, že nemá dálniční známku a cesta „po staré“ mu trvá o něco déle než po dálnici. Dne 7. 4. 2014 cestou z práce v Prostějově nabral i svého 18 letého syna, který zhruba před měsícem získal řidičský průkaz, nikdy však neřídil na delší trase. Pan Škoda se proto rozhodl, že tentokrát nechá řídit svého syna. Ve Vyškově syn při vyhýbání se protijedoucímu vozidlu zpanikařil, nezvládl řízení, stočil volant prudce na pravou stranu a narazil do na ulici zaparkovaného zbrusu nového auta pana Martina Nešťastného. Pan Nešťastný byl v době nehody doma, když zaslechl náraz, vyběhl před dům, kde zjistil, že před jeho zaparkovaným a nabouraným autem stojí pan Škoda a jeho syn. Protože pan Škoda i jeho syn odmítali sdělit, kdo řídil a jak k nehodě došlo a nebylo možné se s nimi dohodnout na náhradě škody, navíc se k panu Nešťastnému doneslo, že se pan Škoda snaží zbavovat svého majetku, podal pan Nešťastný dne 4. 7. 2014 na pana Škodu, jako vlastníka vozidla, žalobu na náhradu škody ve výši 622 800 Kč, současně s tím podal i návrh na vydání předběžného opatření, o kterém soud rozhodl dne 16. 7. 2015. (V příkladu nezohledňujte vztah škůdce/poškozeného k pojišťovně.)

- **Posuďte pravomoc, věcnou a místní příslušnost soudu, který bude o žalobě, a o návrhu na vydání předběžného opatření rozhodovat.**

Civilní pravomoc je upravena v § 7 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád. Dle § 7 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, pak pokud není výslovně zákonem dána pravomoc jiných orgánů, jsou spory a další právní věci vycházející ze soukromoprávních vztahů rozhodovány soudy v civilním řízení. § 9 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád zakotvuje základní pravidlo, že věcně příslušné jsou jako soudy prvního stupně zásadně soudy okresní. Výjimky z tohoto pravidla jsou upraveny v § 9 odst. 2 a 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád. V § 11 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád je stanoveno, že soud má být k řízení věcně i místně příslušný. Úprava místní příslušnosti se nachází v ustanoveních § 84 až 89a zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád. § 84 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád stanoví, že místní příslušnost má až na výjimky stanovené zákonem obecný soud žalovaného. Tím je dle § 85 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád u fyzické osoby okresní soud, v jehož obvodu má bydliště, či kde se zdržuje. V souladu s § 87 písm. a) a b) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, který zakotvuje fakultativní místní příslušnost, je místně příslušný i soud, v jehož obvodu má žalovaný stále pracoviště, či, kde došlo k události, z níž vychází právo na náhradu újmy. § 11 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád řeší situaci, kdy existuje více soudů, které mají místní příslušnost. V takovém případě je možné konání u jakéhokoli z nich. Konkrétní místně příslušné soudy určí přílohy k zákonu č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích). Pravomoc, věcná i místní příslušnost je u předběžných opatření shrnuta pod jediné ustanovení § 74 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, které určí, že příslušný je v tomto případě zásadně soud mající příslušnost k řízení o věci.

Právo pana Nešťastného na náhradu škody jako majetkové újmy vzniklo v důsledku deliktu syna pana Škody. Je to tedy právní věc vycházející ze soukromoprávních poměrů. Náhrada majetkové újmy nespadá do věcné příslušnosti krajských soudů, ani Nejvyššího soudu České republiky, použije se tedy obecné pravidlo. Bydliště má pan Škoda v Brně, stále pracoviště má v Olomouci a událost, z níž vychází právo na náhradu újmy, se odehrála ve Vyškově. Dle bydliště by byl místně příslušný Městský soud v Brně podle § 9 odst. 2 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích). Podle stálého pracoviště by byl místně příslušný Okresní soud v Olomouci dle bodu 40 Přílohy č. 3 k zákonu č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích).

Ve shodě s bodem 72 Přílohy č. 3 k zákonu č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích) by byl Okresní soud ve Vyškově místně příslušný dle místa, kde došlo k události, z níž vychází právo na náhradu újmy.

V tomto případě je zde založena civilní pravomoc, tedy právní věc bude řešena v rámci občanského soudního řízení. Věcně příslušnými budou soudy okresní. Místně příslušnými budou Okresní soud ve Vyškově, Okresní soud v Olomouci a Městský soud v Brně. Řízení se bude moci konat u jakéhokoli z nich. Co se týče předběžného opatření, bude k němu příslušný stejný soud, který je příslušný k řízení o věci, tedy opět Okresní soud ve Vyškově, Okresní soud v Olomouci a Městský soud v Brně.

- Posud'te postup soudu při rozhodování o předběžném opatření.

Dle § 74 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád může být předběžné opatření vydáno, jestliže je potřeba zatímne upravit vztahy účastníků, či je možné, že by mohl být v ohrožení výkon soudního rozhodnutí. Takové předběžné opatření může být vydáno pouze na základě návrhu dle § 75 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád. Dle § 75b odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád je nutné složit k zajištění případné náhrady újmy jistotu, a to částku 10.000,-- Kč, pokud se nejedná o záležitosti mezi podnikateli. Pokud jistota složena není, je návrh dle § 75b odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád odmítnut. Pokud tedy bude prokázána důvodnost vydání předběžného opatření a osvědčena fakta pro toto rozhodná, předběžné opatření bude usnesením nařízeno v souladu s § 75c odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád. O tomto návrhu je třeba rozhodovat bezodkladně, případně do 7 dnů od podání návrhu ve shodě s § 75c odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, a to bez slyšení účastníků dle § 75c odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád. Takovým předběžným opatřením může být stanoven dle § 76 odst. 1 písm. d) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád zákaz nakládání s jistými věcmi či právy. Dle § 76c zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád je usnesení o předběžném opatření ihned vyhlášeno povinnému, či zde stanoveným osobám odesláno.

V tomto případě je možné, že by byl ohrožen výkon soudního rozhodnutí, pokud by se pan Škoda zbavil svého majetku a neměl by poté z čeho plnit náhradu škody, proto je vydání předběžného opatření důvodné. Návrh na vydání předběžného opatření byl podán dne 4. 7. 2014.

Soud by tedy měl usnesením předběžné opatření nařídit, jestliže byla složena jistota 10.000,-- Kč. Předběžné opatření by mělo být nařízeno bezodkladně, či do 11. 7. 2014 bez slyšení účastníků. Předběžné opatření by mělo panu Škodovi ukládat povinnost nenakládat se svým majetkem. Toto usnesení by poté mělo být ihned vyhlášeno panu Škodovi, či by mělo panu Škodovi a panu Nešťastnému odesláno.

- Kdy rozhodnutí o předběžném opatření nabylo právní moci a kdy vykonatelnosti?

§ 75c odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád stanoví, že předběžné opatření může být uloženo ve formě usnesení. V § 167 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád potom najdeme odkaz na obdobné použití norem týkajících se rozsudku, pokud není určitá otázka upravena pro usnesení jinak. § 159 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád nám tedy určí, že pravomocný je rozsudek, který byl doručen a není nadále možné se proti němu odvolat. Odvolání je nutno podle § 204 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád podat do patnácti dnů od doručení rozhodnutí. V § 76d zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád můžeme nalézt úpravu vykonatelnosti usnesení o předběžném opatření, kterou získává vyhlášením, popřípadě nebylo-li, doručením povinnému.

V našem případě bylo o návrhu na vydání předběžného opatření rozhodnuto dne 16. 07. 2015. Rozhodnutí o předběžném opatření má formu usnesení, a jelikož otázka právní moci není pro usnesení speciálně upravena, využije se úprava u rozsudku. Je zde tedy nutné toto usnesení doručit, a pokud proti němu není podáno odvolání během patnáctidenní lhůty po doručení, nabude právní moci. Vykonatelnost se bude řídit tím, zda bude usnesení vyhlášeno, či ne.

Usnesení o předběžném opatření nabylo právní moci uplynutím patnáctidenní lhůty od doručení, pokud proti němu nebylo podáno odvolání. Vykonatelnosti nabylo vyhlášením, nebo doručením povinnému.

- Jakou formou a druhem rozhodnutí bude v této věci rozhodováno a proč?

Dle § 75c odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád se předběžné opatření ukládá ve formě usnesení. Tomu odpovídá i § 167 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, který stanoví, že usnesením je soudem rozhodováno, není-li stanoveno něco odlišného. Ustanovení § 172 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád zakotvuje možnost vydání platebního rozkazu v případech, kdy je podán návrh na uložení povinnosti zaplatit určitý peněžitý obnos a když z faktů, v něm udaných vyplývá právo na tento finanční obnos. § 172 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád stanoví výjimky, za kterých nelze tuto formu rozhodnutí vydat. Je-li proti platebnímu rozkazu podán odpor dle § 172 a 174 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, je nařízeno jednání dle § 174 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád a ve věci samé již je rozhodováno podle § 152 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád formou rozsudku. Dle § 152 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád se rozsudkem rozhoduje o věci samé. § 172 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád určuje, že i platebním rozkazem se rozhoduje ve věci samé, tedy o právu na zaplacení určité peněžité částky.

Podle § 167 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád se usnesením rozhoduje, pokud zákon nestanoví odlišně, tedy například právě u rozsudku, či platebního rozkazu. Dále dle § 152 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád je v zákoně přesně zakotveno, v jakých situacích se o věci samé rozhoduje usnesením.

Dne 04. 07. 2014 byla podána žaloba na náhradu škody a návrh na vydání předběžného opatření. Žalobou byla požadována částka 622.800,-- Kč.

O předběžném opatření bude rozhodnuto formou usnesení a procesním druhem rozhodnutí, tedy ne o věci samé. Ve věci bude rozhodnuto formou platebního rozkazu, přičemž, bude-li proti němu podán odpor, bude následně rozhodováno formou rozsudku. V obou případech tak bude rozhodnuto druhem meritorního rozhodnutí, tedy rozhodnutím ve věci samé.

Příklad č. 2

B nabyl od A na základě kupní smlouvy pozemek p. č. 1034 v katastrálním území Tupesy. V kupní smlouvě byla výslovně ujednána možnost prodávajícího odstoupit od smlouvy pro případ, že kupující se ocitne v prodlení se zaplacením kupní ceny a nezaplatí ji ani na výzvu prodávajícího v dodatečné měsíční lhůtě. Kupní cena byla splatná dne 10. 5. 2010. Vzhledem k tomu, že ji kupující nezaplatil, vyzval jej kupující dne 25. 6. 2010 k jejímu zaplacení. Kupní cena však nebyla na účet prodávajícího připsána ani během následujícího měsíce. Kupující z tohoto důvodu od kupní smlouvy odstoupil. Prodávající odmítl nemovitost vyklidit, a proto jej prodávající o vyklizení nemovitosti zažaloval. Soud I. stupně žalobě vyhověl a uložil žalovanému povinnost vyklidit shora označený pozemek a nahradit žalobci náklady řízení. Odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně potvrdil, Nejvyšší soud dovolání odmítl; stejně tak byla jako zjevně neopodstatněná odmítnuta ústavní stížnost. Po nějaké době prodávající zjistil, že v katastru nemovitostí je stále jako vlastník zapsán kupující. Obrátil se proto na něj s žádostí o sepsání souhlasného prohlášení, které by bylo podkladem pro zápis obnoveného vlastnického práva prodávajícího do katastru nemovitostí. Kupující však odmítl poskytnout žalobci jakoukoliv součinnost; prodávající proto podal žalobu, kterou se domáhal určení, že je vlastníkem pozemku p. č. 1034 v katastrálním území Tupesy. Soud I. stupně řízení podle § 104 odst. 1 OSŘ zastavil, neboť projednání takové žaloby brání překážka věci pravomocně rozhodnuté dle § 159a odst. 4 OSŘ. Rozhodnutí o žalobě na plnění totiž v sobě vždy obsahuje závazné posouzení otázky vlastnického práva žalobce; kdyby totiž žalobce nebyl vlastníkem, nemohl by soud žalobě o vyklizení vyhovět. Proto lze otázku vlastnického práva žalobce považovat za závazně vyřešenou. Žalobce se proti tomuto rozhodnutí odvolal a v odvolání namítal, že posouzení překážky věci pravomocně rozhodnuté není správné, neboť podle jeho přesvědčení se nejedná o totožnou věc.

- **Posud'te, jak o odvolání rozhodne odvolací soud.**

Dle § 159 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád nabyvá rozsudek právní moc ve chvíli, kdy je doručen a není již možné se proti němu odvolat. § 159a odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád upravuje překážku věci pravomocně rozhodnuté. Je zde stanoveno, že nemůže být znovu projednávána tatáž věc, ve které již bylo pravomocně rozhodnuto. Toto je omezeno rozsahem závaznosti výroku rozsudku pro účastníky a jiné osoby, protože právě v tomto rozsahu nemůže být věc projednávána znovu. Dle § 219a odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád je rozsudek odvolacím soudem zrušen, jestliže je nutné provést důkazy navržené účastníky, aby mohl být zjištěn skutkový stav, a toto není možné v odvolacím řízení. V souladu s § 221 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád odvolací soud, pokud zruší rozsudek dle § 219a, věc soudu prvního stupně vrátí k dalšímu řízení, nebo věc postoupí příslušnému soudu, či řízení zastaví, jestliže se zde vyskytne neodstranitelný nedostatek procesních podmínek.

V tomto případě bylo vlastnické právo žalobce posouzeno v rámci řízení o vyklizení nemovitosti. Toto rozhodnutí již nabylo právní moci. Rozhodnutí o vlastnickém právu tedy nebylo součástí výroku, bylo pouze posouzeno v rámci prejudiciální otázky. Tato věc tedy nespadá do rozsahu závaznosti výroku rozsudku pro účastníky a jiné osoby. Rozhodující je zde i fakt, že se musí jednat o tutéž věc, tedy okruh účastníků a předmět řízení musí být shodný. Účastníci řízení se v této situaci u obou věcí shodují, předmět řízení neboli věc sama se však liší, v první věci se jednalo o vyklizení nemovitosti, ve druhé věci se jedná o určení vlastnického práva.

Odvolací soud rozsudek zruší a tuto věc soudu prvního stupně vrátí k dalšímu řízení.

Příklad č. 3

Uveďte, kdy rozhodnutí nabylo právní moci a kdy vykonatelnosti (není-li uvedeno jinak, jedná se vždy o rozhodnutí soud I. stupně), I ZDE POUŽIJTE POSUDKOVÝ STYL!

- 1. Rozsudek o povinnosti žalovaného zaplatit žalobci částku ve výši 7 500 Kč s příslušenstvím byl žalovanému doručen 29. 9. 2015 a žalobci, kterému bylo doručováno na adresu jeho trvalého pobytu, byl téhož dne uložen u provozovatele poštovních služeb. Žalobce si zásilku nepřevzal.**

Dle § 159 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád nabyvá rozsudek právní moc ve chvíli, kdy je doručen a není již možné se proti němu odvolat. Z ustanovení § 158 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád vyplývá, že se rozsudek, či jeho stejnopis doručuje do vlastních rukou. Doručování do vlastních rukou je upraveno v § 49 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád. Podle § 49 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád se při nezastižení adresáta předmětná listina ukládá, a to v souladu s § 49 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád.

§ 49 odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád zakotvuje institut tzv. náhradního doručení pro případ, kdy si adresát písemnost nevyzvedne v desetidenní lhůtě k tomu určené. V takové situaci se listina považuje za doručenou posledním dnem této desetidenní lhůty. Ve shodě s § 202 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád není přípustné odvolání v případě rozsudku, kterým bylo rozhodnuto o plnění, které je nižší než 10.000,-- Kč nehledě na příslušenství, nejedná-li se o rozsudek pro uznání či zmeškání. § 161 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád určí, že vykonatelnosti rozsudek nabývá uplynutím lhůty k plnění. Ta je podle § 160 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád zásadně třídní od právní moci daného rozsudku, není-li stanovena delší, či ve splátkách, či se nejedná o vyklizení bytu.

V tomto případě bylo žalovanému doručeno 29. 9. 2015. Žalobci byl rozsudek uložen u provozovatele poštovních služeb také dne 29. 9. 2015. Uložením mu začala běžet desetidenní lhůta pro vyzvednutí listiny. Posledním dnem lhůty byl den 9. 10. 2015, kterým byla listina považována za doručenou. Jelikož nebylo přípustné odvolání vzhledem k tomu, že peněžité plnění nepřevyšuje 10.000,-- Kč bez ohledu na příslušenství, lhůta pro podání odvolání běžet nezačala a není možné se proti tomuto rozsudku odvolat. Jelikož byla rozsudkem uložena povinnost plnit, začala od právní moci rozsudku běžet třídní lhůta k plnění, jejímž uplynutím nabyl rozsudek vykonatelnosti.

Tento rozsudek nabyl právní moci 10. 10. 2015 a vykonatelnosti dne 14. 10. 2015.

2. Rozsudek o povinnosti žalovaného zaplatit žalobci částku ve výši 7 500 Kč s příslušenstvím byl žalovanému doručen 29. 9. 2015 a žalobci, kterému bylo doručováno na adresu jeho trvalého pobytu, byl téhož dne uložen u provozovatele poštovních služeb. Žalobce si rozsudek převzal dne 5. 10. 2015.

Dle § 159 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád nabývá rozsudek právní moc ve chvíli, kdy je doručen a není již možné se proti němu odvolat. Z ustanovení § 158 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád vyplývá, že se rozsudek, či jeho stejnopis doručuje do vlastních rukou. Doručování do vlastních rukou je upraveno v § 49 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád. Podle § 49 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád se při nezastižení adresáta předmětná listina ukládá, a to v souladu s § 49 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád. § 49 odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád zakotvuje institut tzv. náhradního doručení pro případ, kdy si adresát písemnost nevyzvedne v desetidenní lhůtě k tomu určené. V takové situaci se listina považuje za doručenou posledním dnem této desetidenní lhůty. Ve shodě s § 202 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád není přípustné odvolání v případě rozsudku, kterým bylo rozhodnuto o plnění, které je nižší než 10.000,-- Kč nehledě na příslušenství, nejedná-li se o rozsudek pro uznání či zmeškání.

§ 161 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád určí, že vykonatelnosti rozsudek nabývá uplynutím lhůty k plnění. Ta je podle § 160 odst. 1 zákona č. 99/1963

Sb., občanský soudní řád zásadně třídní od právní moci daného rozsudku, není-li stanovena delší, či ve splátkách, či se nejedná o vyklizení bytu.

Žalovanému byl rozsudek doručen dne 29. 9. 2015, přičemž žalobci byl téhož dne uložen u provozovatele poštovních služeb. Od uložení začala žalobci běžet desetidenní lhůta, jejímž posledním dnem by došlo k náhradnímu doručení. Posledním dnem této lhůty by byl den 9. 10. 2015. Žalobce si však rozsudek převzal již dne 5. 10. 2015, čímž mu bylo doručeno, aniž by došlo k náhradnímu doručení. Částka 7.500,-- Kč je nižší než 10.000 Kč,-- nehledě na příslušenství, odvolání tedy není možné podat. Jelikož je zde povinnost plnění, začíná lhůta k němu běžet od právní moci rozsudku. Tato lhůta je třídní a jejím uplynutím se stává rozsudkem vykonatelným.

Tento rozsudek nabyl právní moci 6. 10. 2015 a vykonatelnosti dne 10. 10. 2015.

3. Rozsudek, kterým bylo rozhodnuto o rozvodu manželství, který byl žalované, jež se vzdala práva na podání odvolání, uložen u provozovatele poštovních služeb dne 5. 8. 2015, a žalovaná si jej vyzvedla dne 17. 8. 2015, a žalobci byl doručen dne 4. 8. 2015.

Dle § 159 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád nabývá rozsudek právní moc ve chvíli, kdy je doručen a není již možné se proti němu odvolat. Z ustanovení § 158 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád vyplývá, že se rozsudek, či jeho stejnopis doručuje do vlastních rukou. Doručování do vlastních rukou je upraveno v § 49 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád. Podle § 49 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád se při nezastižení adresáta předmětná listina ukládá, a to v souladu s § 49 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád. § 49 odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád zakotvuje institut tzv. náhradního doručení pro případ, kdy si adresát písemnost nevyzvedne v desetidenní lhůtě k tomu určené. V takové situaci se listina považuje za doručenou posledním dnem této desetidenní lhůty. Podle § 204 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád je lhůta pro podání odvolání patnáctidenní od doručení písemného rozhodnutí. V souladu s § 207 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád je možné se odvolání také vzdát. § 161 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád určí, že vykonatelnosti rozsudek nabývá, jakmile nabyl právní moci, jestliže v tomto rozsudku nebyla stanovena povinnost plnit.

Žalobci byl rozsudek doručen dne 4. 8. 2015. Žalované, která se vzdala práva na podání odvolání, byl rozsudek dne 5. 8. 2015 uložen u provozovatele poštovních služeb. Tímto jí počala běžet desetidenní lhůta pro jeho vyzvednutí. Posledním dnem lhůty by byl den 17. 8. 2015, jelikož 15. 8. 2015 byla sobota. Žalovaná si však rozsudek dne 17. 8. 2015 skutečně vyzvedla, a proto nemusel být použit institut náhradního doručení a bylo jí doručeno tímto vyzvednutím. Od doručení rozsudku začala žalobci běžet patnáctidenní lhůta pro podání odvolání. Co se týče žalované, lhůta k podání odvolání díky vzdání se práva na toto, vůbec nezačala běžet. Žalobci tato lhůta uplynula 19. 8. 2015. Jelikož nebyla stanovena povinnost plnit, stal se rozsudkem vykonatelným, jakmile nabyl právní moci.

Tento rozsudek nabyl právní moci 20. 8. 2015 a vykonatelnosti taktéž dne 20. 8. 2015.

- 4. Usnesení odvolacího, kterým byl zrušen rozsudek soudní I. stupně a věc vrácena k dalšímu řízení soudu I. stupně, které bylo doručeno žalobci dne 19. 1. 2015 a žalovanému, který nebyl zastížen v místě vedeném jako jeho místo pobytu, bylo 20. 1. 2015 uloženo u provozovatele poštovních služeb. Žalovaný si písemnost nevyzvedl.**

Dle § 223 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád rozhoduje odvolací soud v případě potvrzení, či změny rozsudku rozsudkem, v ostatních případech usnesením. § 167 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád odkazuje na obdobné použití právní úpravy rozsudku v situacích, kdy není určeno jinak. Podle § 159 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád nabývá rozsudek právní moc ve chvíli, kdy je doručen a není již možné se proti němu odvolat. Z ustanovení § 158 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád vyplývá, že se rozsudek, či jeho stejnopis doručuje do vlastních rukou. Doručování do vlastních rukou je upraveno v § 49 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád. Podle § 49 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád se při nezastížení adresáta předmětná listina ukládá, a to v souladu s § 49 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád. § 49 odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád zakotvuje institut tzv. náhradního doručení pro případ, kdy si adresát písemnost nevyzvedne v desetidenní lhůtě k tomu určené. V takové situaci se listina považuje za doručenou posledním dnem této desetidenní lhůty. Ve shodě s § 201 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád je možné podat odvolání pouze proti rozhodnutím okresních soudů, či krajských soudů v řízení v prvním stupni, pokud to někde není zakázáno. § 171 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád určí, že vykonatelnosti usnesení nabývá, jakmile bylo doručeno, pokud nebyla v usnesení stanovena povinnost plnit.

V tomto případě bylo žalobci doručeno 19. 1. 2015. Žalovanému bylo usnesení uloženo u provozovatele poštovních služeb dne 20. 1. 2015. Tím mu začala běžet desetidenní lhůta pro jeho vyzvednutí. Posledním dnem lhůty byl den 30. 1. 2015, kterým byla listina považována za doručenou prostřednictvím náhradního doručení. V tomto případě nebylo odvolání přípustné, protože se nejednalo ani o rozhodnutí okresního soudu, ani krajského soudu v řízení v prvním stupni. Jelikož usnesením nebyla uložena povinnost plnit, stalo se usnesení vykonatelným, jakmile bylo doručeno.

Toto usnesení nabylo právní moci 31. 1. 2015 a vykonatelnosti dne 30. 1. 2015.

- 5. Směnečný platební rozkaz krajského soudu, který byl žalobci doručen dne 13. 2. 2015 a žalovanému byl téhož dne uložen u provozovatele poštovních služeb. Žalovaný si jej vyzvedl 19. 2. 2015 a nepodal proti němu žádný prostředek nápravy vadných rozhodnutí.**

Dle § 175 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád je ve směnečném platebním rozkazu žalovanému stanovena patnáctidenní lhůta pro podání případných námitek. Také je zde zakotvena povinnost doručení do vlastních rukou a vyloučení

náhradního doručení. Podle § 175 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, má tento směnečný platební rozkaz stejné účinky jako pravomocný rozsudek, pokud nejsou podány námitky, nebo jsou vzaty zpět. Doručování do vlastních rukou je upraveno v § 49 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád. § 161 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád určí, že vykonatelnosti rozsudek nabývá uplynutím lhůty k plnění. Ta je podle § 160 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád zásadně třídní od právní moci daného rozsudku, není-li stanovena delší, či ve splátkách, či se nejedná o vyklizení bytu.

Žalobci byl rozsudek doručen dne 13. 2. 2015 a téhož dne byl uložen žalovanému u provozovatele poštovních služeb. Žalovaný si tento směnečný platební rozkaz vyzvedl dne 19. 2. 2015. Jelikož nepodal žádný prostředek nápravy vadných rozhodnutí, nabyl uplynutím patnáctidenní lhůty k podání námitek stejných účinků jako pravomocný rozsudek. Žalovanému tato lhůta uplynula 6. 3. 2015. Jelikož byla stanovena povinnost plnit, začala třídní lhůta k plnění běžet od právní moci směnečného platebního rozkazu. Jejím uplynutím se stal vykonatelným.

Tento směnečný platební rozkaz nabyl právní moci 7. 3. 2015 a vykonatelnosti dne 11. 3. 2015.

6. Rozsudek, kterým byla žalovanému uložena povinnost vyklidit byt, který byl žalobci i žalovanému doručen 30. 9. 2015.

Dle § 159 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád nabývá rozsudek právní moc ve chvíli, kdy je doručen a není již možné se proti němu odvolat. Z ustanovení § 158 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád vyplývá, že se rozsudek, či jeho stejnopis doručuje do vlastních rukou. Doručování do vlastních rukou je upraveno v § 49 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád. Podle § 204 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád je lhůta pro podání odvolání patnáctidenní od doručení písemného rozhodnutí. § 161 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád určí, že vykonatelnosti rozsudek nabývá uplynutím lhůty k plnění. Ta je podle § 160 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, jedná-li se o vyklizení bytu, patnáctidenní a běží od právní moci rozsudku, není-li stanovena delší.

Žalovanému i žalobci byl rozsudek doručen dne 30. 9. 2015. Od doručení rozsudku začala běžet patnáctidenní lhůta pro podání odvolání proti němu. V případě žalovaného i žalobce lhůta uplynula 15. 10. 2015. V rozsudku byla uložena povinnost plnění, proto tedy začíná patnáctidenní lhůta k němu běžet od právní moci rozsudku. Uplynutím této lhůty se stává rozsudkem vykonatelným.

Tento rozsudek nabyl právní moci 16. 10. 2015 a vykonatelnosti dne 3. 11. 2014, jelikož dne 31. 10. 2015, který měl být posledním dnem lhůty k plnění, byla sobota.

- 7. a) Rozsudek o povinnosti žalovaného zaplatit žalobci částku ve výši 17 500 Kč s příslušenstvím byl žalovanému doručen 29. 9. 2014 a žalobci, kterému bylo doručováno na adresu jeho trvalého pobytu, byl téhož dne uložen u provozovatele poštovních služeb. Žalobce si zásilku nepřevzal.**

Dle § 159 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád nabývá rozsudek právní moc ve chvíli, kdy je doručen a není již možné se proti němu odvolat. Z ustanovení § 158 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád vyplývá, že se rozsudek, či jeho stejnopis doručuje do vlastních rukou. Doručování do vlastních rukou je upraveno v § 49 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád. Podle § 49 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád se při nezastižení adresáta předmětná listina ukládá, a to v souladu s § 49 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád. § 49 odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád zakotvuje institut tzv. náhradního doručení pro případ, kdy si adresát písemnost nevyzvedne v desetidenní lhůtě k tomu určené. V takové situaci se listina považuje za doručenou posledním dnem této desetidenní lhůty. Ve shodě s § 202 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád není přípustné odvolání v případě rozsudku, kterým bylo rozhodnuto o plnění, které je nižší než 10.000,-- Kč nehledě na příslušenství, nejedná-li se o rozsudek pro uznání či zmeškání. Podle § 204 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád je lhůta pro podání odvolání patnáctidenní od doručení písemného rozhodnutí. § 161 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád určí, že vykonatelnosti rozsudek nabývá uplynutím lhůty k plnění. Ta je podle § 160 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád zásadně třídenní od právní moci daného rozsudku, není-li stanovena delší, či ve splátkách, či se nejedná o vyklizení bytu.

Žalovanému byl rozsudek doručen dne 29. 9. 2014 a žalobci byl stejného dne uložen u provozovatele poštovních služeb. Žalobci tak počala běžet desetidenní lhůta pro vyzvednutí. Posledním dnem této lhůty byl den 9. 10. 2014, kdy proběhlo náhradní doručení a listina byla tudíž považována za doručenou. Jelikož zde výše peněžitého plnění bez příslušenství převyšuje 10.000,-- Kč, je dovolání přípustné. Od doručení rozsudku tedy začala běžet patnáctidenní lhůta pro jeho podání. V případě žalovaného tato lhůta uplynula 14. 10. 2014. Žalobci tato lhůta uplynula 24. 10. 2014. Jelikož byla uložena povinnost plnění, začíná lhůta k tomuto plnění běžet od právní moci rozsudku, a to v délce tří dnů. Jejím uplynutím se stává rozsudkem vykonatelným.

Tento rozsudek nabyl právní moci 25. 10. 2014 a vykonatelnosti dne 30. 10. 2014, jelikož dne 28. 10. 2014 byl státní svátek.

b) Jaký vliv bude mít na shora uvedenou situaci okolnost, že se žalobce za 2 měsíce obrátí na soud s výhradou, že byl po tuto dobu hospitalizován?

Dle § 50d zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád je možné rozhodnout o neúčinnosti doručení, pokud se účastník z omluvitelných důvodů nemohl s listinou seznámit. Návrh na toto prohlášení je dle § 50d odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád nutno podat do 15 dnů ode dne, kdy se s ní seznámil, nebo bylo možné, aby se s listinou seznámil. Bylo-li by rozhodnuto o neúčinnosti doručení, považovala by se listina za doručenou dnem právní moci rozhodnutí o neúčinnosti dle § 50d odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád.

V tomto případě by bylo možné takový návrh podat, vzhledem k tomu, že hospitalizace je jedním z omluvitelných důvodů. Podle zadání předpokládám, že se žalobce obrátil na soud v rámci patnáctidenní lhůty pro podání návrhu. V návrhu by též dle § 50d odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád musel být uveden den seznámení se, nebo možnosti seznámení se s písemností a uvedeny důkazy k prokázání včasnosti a důvodnosti návrhu.

Soud by zde rozhodl o neúčinnosti doručení a listina by se považovala za doručenou dnem právní moci tohoto rozhodnutí. Až od tohoto data by tedy běžela patnáctidenní lhůta pro podání odvolání. Pokud by tato uplynula bez jeho podání, nabyl by rozsudek právní moci a počala by běžet třídní lhůta k plnění, po které by byl vykonatelný.

8. Rozsudek o povinnosti žalovaného zaplatit žalobci částku ve výši 17 500 Kč s příslušenstvím byl žalovanému doručen 16. 6. 2015 a žalobci, kterému bylo doručováno na adresu pro doručování, byl téhož dne uložen u provozovatele poštovních služeb. Žalobce si zásilku nepřevzal.

Dle § 159 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád nabývá rozsudek právní moc ve chvíli, kdy je doručen a není již možné se proti němu odvolat. Z ustanovení § 158 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád vyplývá, že se rozsudek, či jeho stejnopis doručuje do vlastních rukou. Doručování do vlastních rukou je upraveno v § 49 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád. Podle § 49 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád se při nezastižení adresáta předmětná listina ukládá, a to v souladu s § 49 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád. § 49 odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád zakotvuje institut tzv. náhradního doručení pro případ, kdy si adresát písemnost nevyzvedne v desetidenní lhůtě k tomu určené. V takové situaci se listina považuje za doručenou posledním dnem této desetidenní lhůty.

Ve shodě s § 202 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád není přípustné odvolání v případě rozsudku, kterým bylo rozhodnuto o plnění, které je nižší než 10.000,-- Kč nehledě na příslušenství, nejedná-li se o rozsudek pro uznání či

zmeškání. Podle § 204 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád je lhůta pro podání odvolání patnáctidenní od doručení písemného rozhodnutí. § 161 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád určí, že vykonatelnosti rozsudek nabývá uplynutím lhůty k plnění. Ta je podle § 160 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád zásadně třídní od právní moci daného rozsudku, není-li stanovena delší, či ve splátkách, či se nejedná o vyklizení bytu.

Žalovanému byl rozsudek doručen dne 16. 6. 2015 a téhož dne byl uložen žalobci u provozovatele poštovních služeb. Žalobci tímto počala běžet desetidenní lhůta pro jeho vyzvednutí. Posledním dnem lhůty byl den 26. 6. 2015, kdy nastalo náhradní doručení, a listina byla tímto považována za doručenou. Jelikož peněžité plnění ve výši 17.500,-- Kč bez příslušenství převyšuje 10.000,-- Kč, je možné proti tomuto rozsudku podat odvolání. Od doručení rozsudku tudíž začala běžet patnáctidenní lhůta pro podání odvolání. Co se týče žalovaného, lhůta uplynula 30. 6. 2015. Žalobci tato lhůta uplynula 10. 7. 2015. Jelikož byla stanovena povinnost plnit, začala třídní lhůta k plnění běžet od právní moci rozsudku. Jejím uplynutím se stává rozsudkem vykonatelným.

Tento rozsudek nabyl právní moci 11. 7. 2015 a vykonatelnosti dne 15. 7. 2015.

Příklad č. 4

Miroslav Bláha odebral od Hanuše Abrháma zboží za celkovou kupní cenu 150 000 Kč; na fakturu vystavenou prodávajícím však nereagoval a kupní cenu nezaplatil. Hanuš Abrhám proto podal proti Miroslavu Bláhovi žalobu, kterou se domáhal zaplacení 75 000 Kč s úroky z prodlení z této částky; celou částku neuplatnil proto, že chtěl snížit náklady řízení pro případ, kdyby soud dospěl k závěru o neplatnosti smlouvy (její platností si Hanuš Abrhám nebyl zcela jist). Soud I. stupně posoudil smlouvu jako platnou a uložil žalovanému Miroslavu Bláhovi povinnost zaplatit žalovanou sumu i s příslušenstvím. Rozsudek nabyl právní moci. Povzbuzen tímto pozitivním výsledkem, podal další žalobu, kterou se domáhal zaplacení zbytku kupní ceny, tedy opět 75 000 Kč s úrokem z prodlení z této částky. Žalovaný Miroslav Bláha se žalobě bránil jednak poukazem na překážku věci pravomocně rozhodnuté (o žalobě na zaplacení kupní ceny již přece bylo jednou pravomocně rozhodnuto), jednak uplatněním vzájemné žaloby, kterou se domáhal určení, že kupní smlouva je neplatná.

- **Posuďte, zda rozhodnutí o nové žalobě Hanuše Abraháma brání překážka věci pravomocně rozhodnuté.**

Dle § 159 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád nabyvá rozsudek právní moc ve chvíli, kdy je doručen a není již možné se proti němu odvolat. V § 159a odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád je zakotvena překážka věci pravomocně rozhodnuté. V tomto ustanovení je určeno, že není možné znovu projednávat stejnou věc, o které již bylo pravomocně rozhodnuto. Věc nesmí být projednávána v rozsahu závaznosti výroku rozsudku pro účastníky a další osoby. Ve shodě s § 104 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, soud zastavuje řízení, shledá-li neodstranitelný nedostatek procesní podmínky.

V tomto případě rozsudek na plnění již nabyl právní moci. Účastníci se v obou věcech shodují, žalobcem je v obou věcech Hanuš Abrahám, žalovaným je Miroslav Bláha. Předmět řízení, tedy věc sama, je v obou věcech totožný, je to plnění na částku ve výši 75.000,-- Kč s příslušenstvím. Tímto je splněna podmínka, že se musí jednat o stejnou věc, tedy okruh účastníků i předmět řízení je shodný. O plnění na částku ve výši 75.000,-- Kč s příslušenstvím bylo rozhodnuto ve výroku rozsudku, který nabyl právní moci, tedy rovněž spadá do rozsahu překážky věci pravomocně rozhodnuté.

V této situaci jsou zde splněny veškeré předpoklady pro uplatnění překážky věci pravomocně rozhodnuté jakožto neodstranitelného nedostatku procesní podmínky a soud proto řízení zastaví.

- **Posuďte, zda žalovaný může za popsané situace uplatnit žalobu na určení neplatnosti kupní smlouvy.**

Dle § 159 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád nabyvá rozsudek právní moc ve chvíli, kdy je doručen a není již možné se proti němu odvolat. Právní úpravu překážky věci pravomocně rozhodnuté nalezneme v § 159a odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, kde je stanoveno, že věc, o které bylo pravomocně rozhodnuto, nelze znovu projednávat. To vše v rozsahu závaznosti výroku rozsudku pro účastníky a jiné osoby. Podle § 104 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, by soud řízení zastavil, shledal-li by neodstranitelný nedostatek procesní podmínky. § 153 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád stanoví, že rozsudek vychází ze zjištěného skutkového stavu. Ve shodě s § 101 odst. 1 a 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád mají účastníci povinnost tvrdit rozhodné skutečnosti a uvádět k nim důkazy. § 120 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád zakotvuje důkazní povinnost účastníků, kteří mají uvádět důkazy, aby byli schopni prokázat svá tvrzení.

V tomto případě původní rozhodnutí již nabylo právní moci a není již tedy možné podat proti němu ani odvolání. Rozhodně ho též není možné napadnout žalobou. Pokud by tedy byla žalovaným uplatněna v této situaci žaloba na určení neplatnosti kupní smlouvy, byla by založena překážka věci pravomocně rozhodnuté.

Účastníci jsou v obou věcech shodní. Platnost smlouvy zde, byla v rámci dokazování prokázána a posouzena jako součást zjištěného skutkového stavu. Pokud by smlouva nebyla platná, nebylo by možné plnění přiznat, proto tato věc spadá do rozsahu překážky věci pravomocně rozhodnuté. Žalovaný měl za řízení splnit své povinnosti, a pokud je dle něj smlouva neplatná, měl toto tvrdit a navrhnout k tomuto tvrzení důkazy k jeho prokázání v průběhu řízení o plnění.

Soud v tomto případě řízení zastaví z důvodu neodstranitelného nedostatku procesní podmínky, kterým je zde překážka věci pravomocně rozhodnuté.

Umět odpovědět (nepište odpovědi):

- **Jaké druhy rozhodnutí v civilním soudním řízení rozlišujeme?**
- **Jakou mohou mít rozhodnutí v civilním soudním řízení formu?**
- **Jaký je rozdíl mezi rozsudkem a usnesením?**
- **Jaká je diference rozsudku?**
- **Kdy je rozhodnutí pravomocné?**
- **Kdy je rozhodnutí vykonatelné?**
- **Vysvětlete pojmy právní moci a vykonatelnost.**